

Your Point

e f f e c t v a n h e l d e r d e n k e n

Een nieuwe, effectieve aanpak van het schrijfproces met *Opgeruimd denken en schrijven*

Organisaties steken veel energie in het produceren van teksten. Desondanks laat het eindresultaat vaak te wensen over, met alle gevolgen van dien: memo's worden niet gelezen, adviezen niet begrepen, voorstellen of offertes afgewezen. Traditionele schrijftrainingen lossen dit probleem niet op. Het knelpunt zit namelijk niet in het schrijven zelf, maar in het ordenen van gedachten dat daaraan vooraf moet gaan. Deelnemers aan de *in company* training *Opgeruimd denken en schrijven* leren de scheiding aan te brengen tussen denken en schrijven, en krijgen een structuur aangereikt om hun gedachten goed te ordenen en helder te verwoorden. Bovendien biedt de training een proces waarmee het schrijven in groepen makkelijk en beheersbaar wordt.

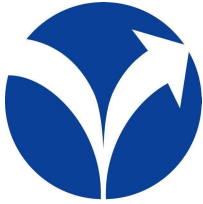
Schrijven wordt onnodig moeilijk als een auteur al schrijvend probeert zijn gedachten te ordenen

Professionals beschikken als regel over de vaardigheden om hun gedachten op papier te zetten, wanneer die gedachten eenmaal helder zijn. Het probleem van de meeste schrijvers is dat ze vóór dat moment al beginnen te schrijven, in de hoop al schrijvende uit te vinden hoe ze de tekst moeten opbouwen. Het bezwaar van die aanpak is dat ze op dat moment eigenlijk nog niets te schrijven hebben, waardoor bij voorbaat vaststaat dat wat ze schrijven herzien zal moeten worden. Bovendien is het vrijwel onmogelijk om nog helder te denken als er eenmaal stukken tekst op papier staan die niet als definitief bedoeld zijn, maar die wel het denkproces inperken. Er ontstaat dan gemakkelijk een cirkelgang: revisie volgt op revisie en de tekst wordt wel voortdurend anders, maar niet beter.

Dit is vaak nog sterker als een groep mensen samen een tekst moet leveren. Ook gezamenlijk kan men nauwelijks nog helder denken over inhoud en structuur als men eenmaal aan het schrijven is. Auteurs worden in dit stadium logischerwijs onzeker. Vaak proberen ze die onzekerheid te compenseren door argumenten toe te voegen. De tekst dijt dan uit zonder leesbaarder of effectiever te worden.

Deelnemers leren denken en schrijven te scheiden en gestructureerd te denken

Hoewel de meeste mensen het niet gewend zijn, is het heel goed mogelijk om een heldere scheiding aan te brengen tussen enerzijds het denken over structuur en inhoud en anderzijds het werkelijke schrijven, het vinden van de juiste woorden en zinnen bij de boodschap.

Opgeruimd denken en schrijven richt zich uitdrukkelijk op het eerste: structureren van de inhoud. De training reikt deelnemers een specifiek mechanisme aan om hun gedachten te ordenen: het boxplan. Het boxplan maakt de structuur van het betoog zichtbaar en stelt auteurs in staat hun redenering te beoordelen. Het helpt de kernboodschap van de tekst te formuleren, en het maakt duidelijk waar argumenten ontbreken en welke stukken tekst niets toevoegen aan het betoog.

De training besteedt specifiek aandacht aan de aansluiting tussen de tekst en de belevingswereld van de lezer. Het structureren van de Inleiding dwingt schrijvers nauwkeurig vast te stellen welke vraag van de lezer ze beantwoorden. Daarmee wordt de relevantie en de toegankelijkheid voor de lezer gegarandeerd.

Pas als de structuur van de tekst naar tevredenheid is – en eventueel geaccordeerd door een meelezende collega of leidinggevende – gaat de auteur schrijven op basis van het boxplan.

De training geeft organisaties een methode om ook collectieve schrijfprocessen efficiënt te organiseren

Het is geen uitzondering dat grotere documenten, zoals onderzoeksrapporten en offertes, in teams worden geproduceerd. Daarbij moet de totale opdracht op een zinvolle manier in stukken worden opgedeeld, terwijl alle onderdelen coherent aan de uiteindelijke boodschap moeten bijdragen. Vaak is zo'n verdeling niet duidelijk op het moment dat teamleden beginnen te schrijven, of wordt de verdeling meer ingegeven door organisatorische dan door inhoudelijke argumenten. Op de betrokken schrijvers heeft dit het effect dat zij onzeker worden over hun plaats in het geheel. Ze gaan dan allerlei informatie toevoegen om voor hun deel een eigen omgeving te creëren, en maken om tijd te winnen gebruik van bestaande tekstfragmenten die net niet helemaal bij de nieuwe tekst aansluiten. Het resultaat: onnodige overlap die later weer verwijderd moet worden en een suboptimaal eindresultaat.

Voor leidinggevendenden is de voortgang in collectieve tekstprocessen uiterst lastig te controleren. Ze worden geconfronteerd met tussenversies en moeten dan zowel op stijl en formulering als op structuur en boodschap reageren. Als de deadline bereikt wordt, gaat de tekst zoals die er op dat moment ligt de deur uit, terwijl niemand er tevreden over is.

Het produceren van een tekst kan veel makkelijker aangestuurd worden als er uitputtend over structuur en inhoud wordt gepraat voordat het feitelijke schrijven begint. Ook hierbij bewijst het boxplan zijn nut. Zolang er nog geen concepttekst ligt, is het veel eenvoudiger om ideeën te verwisselen of argumenten te schrappen. Er gaat daarmee geen grote investering in tijd en energie verloren. Het resultaat van een structurele aanpak is een veel efficiënter proces en een beter product.

De aanpak richt zich op een blijvend resultaat bij een minimale tijdsinvestering

De training *Opgeruimd denken en schrijven* is ontworpen om in zo min mogelijk tijd een blijvende verankering van de nieuwe werkwijze te realiseren. Een investering van krap twee dagen van de kant van de deelnemers is voldoende om oude en soms hardnekkige gewoontes op te geven en te vervangen door nieuwe. Eén volle dag wordt besteed aan een groepsgewijze training waarin de principes worden uiteengezet en geoefend. Daarna voeren de deelnemers in tweetallen een huiswerkopdracht uit met materiaal uit de eigen praktijk, die in een sessie met de trainer wordt besproken.

De trainingsdag gaat uit van het natuurlijk ordeningsvermogen en bouwt op van eenvoudig naar complex

Iedereen ordent voortdurend zaken en ideeën, en meestal gebeurt dit volstrekt onbewust. De trainingsdag van *Opgeruimd denken en schrijven* sluit aan op het aanwezige ordeningsvermogen, legt de onderliggende principes bloot, en extrapoleert dit vervolgens naar het ordenen van tekst. Naast verschillende manieren van ordenen komt daarbij de vraag aan de orde hoe men kan zien of een argumentatie volledig is. De fundamentele structuur om ideeën te ordenen wordt aangeduid als het boxplan.

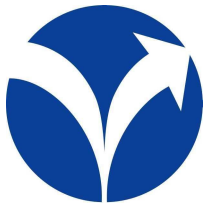
In een volgend onderdeel van de dag worden instrumenten aangereikt en geoefend die ervoor zorgen dat de tekst niet alleen goed gestructureerd is, maar ook aansluit bij de belangstelling en vragen van de lezer. De deelnemers passen het geleerde vervolgens toe op een bestaande tekst uit de eigen organisatie die ruimte voor verbetering biedt.

Tot slot behandelt de training hoe men het schrijfproces in de tijd kan organiseren. Een apart onderdeel hiervan, dat voor organisaties erg interessant blijkt te zijn, is het organiseren van collectieve schrijfprocessen.

De coaching versterkt toepassing van de principes in de eigen praktijk

Na de trainingsdag gaan deelnemers in tweetallen aan de slag met elkaars materiaal. Ze beoordelen de structuur en onderzoeken samen mogelijkheden voor verbetering. Dit onderdeel wordt afgerond met een coachingsessie waarin de trainer in twee uur de ervaringen met het tweetal bespreekt. Hiervoor heeft de trainer zich terdege verdiept in het materiaal.

De ervaring wijst uit dat dit onderdeel van het programma er sterk toe bijdraagt dat deelnemers de gestructureerde werkwijze ook werkelijk gaan gebruiken. Bovendien creëert het feit dat meer mensen binnen een organisatie deze methode gebruiken een platform waarvan de hele organisatie profiteert.

Opgeruimd denken en schrijven is in alle opzichten geworteld in de praktijk

De training is ontwikkeld door drie tekstschrijvers die gezamenlijk ruim 65 jaar praktijkervaring hebben. Zij zijn het ook die het programma geven, en daarmee krijgt de training een unieke meerwaarde. Door hun grote ervaring met alle mogelijke tekstsoorten en -processen in alle denkbare soorten omgevingen kunnen ze makkelijk aansluiten op de situatie en problematiek van elke deelnemer.

Wij verstrekken u graag meer informatie

Aanvullende informatie over Your Point en de training *Opgeruimd denken en schrijven* vindt u op de website, www.yourpoint.nl. Het mailadres is info@yourpoint.nl.

U bereikt de individuele partners als volgt.

Ios Knippen

telefoon: 072 512 8334

e-mail: j.knippen@yourpoint.nl

Gijs Zwartsenberg

telefoon: 0570 649 130

e-mail: g.zwartsenberg@yourpoint.nl

Kees-Jan Donkers

telefoon: 0299 601 313

e-mail: k.j.donkers@yourpoint.nl